

Helena Uhlén
Enheten för naturskydd och
tillsyn
010-2236349

Enligt sändlista

Naturreservatet Hyllingen i Aneby kommun; beslut om komplettering av syfte och skäl, förtydligande av föreskrifter och fastställande av skötselplan

Beslut

Med stöd av 7 kap. 4, 5, 6 och 30 §§ miljöbalken (1998:808) samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. beslutar Länsstyrelsen om komplettering av syfte och skäl och förtydligande av föreskrifter enligt följande:

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara och vårda en slättsjö för dess betydelse för flyttande och häckande fåglar
- bevara biologisk mångfald, särskilt fågelfauna, knuten till en slättsjö
- inom ramen för bevarande av naturvärdena ge besökare möjlighet till naturupplevelser och ett rikt friluftsliv
- upprätthålla möjlighet till gynnsamt tillstånd för förekommande Natura 2000-arter

Syftet nås genom att:

- igenväxningsvegetation, tuvbildning eller dylikt begränsas på lämpligt sätt vid behov
- besöksanordningar ska vara väl underhållna

Skälen enligt 7 kap. 5 § MB

Skälen är att bevara en slättsjö i odlingslandskapet med dess rastande och häckande fåglar. Särskilt prioriterade är våtmarksfåglar som sångsvan, småfläckig sumphöna, kornknarr och dubbelbeckasin. Även törnskata som trivs i betesmarker är särskilt prioriterade. Prioriterade är också mindre strandpipare, tofsvipa, storspov och rödbena. Alla uppräknade arter ingår i Fågeldirektivet i Natura 2000.

Länsstyrelsen fastställer, i enlighet med 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., bifogad skötselplan (bilaga 2), för områdets långsiktiga vård.

Detta beslut ersätter Länsstyrelsens beslut den 30 oktober 1968 (dnr IIIR11-11-66) i de delar som avser syfte, skäl och föreskrifter som i dessa delar upphör att gälla i och med att detta beslut vinner laga kraft.

Reservatets avgränsning framgår av bifogad karta (bilaga1) och med de gränser som är utmärkta i fält.

Naturreservatsföreskrifter

A. FÖRESKRIFTER ENLIGT 7 KAP. 5 § MB OM INSKRÄNKNINGAR I RÄTTEN ATT ANVÄNDA MARK- OCH VATTENOMRÅDEN

Inom naturreseptet är det förbjudet att

1. plantera eller så träd eller buskar
2. utfylla, tippa
3. anordna upplag av något slag, undantag gäller tillfälligt upplag vid brukande av marken
4. bedriva täkt av något slag.
5. uppföra eller anlägga byggnad, parkerings- eller campingplats eller annan anläggning.
6. anlägga mark- eller luftledning, värmeledning i vatten, mast eller antenn
7. anlägga väg, led, bro eller spång, undantag gäller för underhåll av befintlig bro

B. FÖRESKRIFTER ENLIGT 7 KAP. 6 § MB OM FÖRPLIKTELSE FÖR ÄGARE OCH INNEHAVARE AV SÄRSKILD RÄTT ATT TÅLA VISST INTRÅNG

Ägare och innehavare av särskild rätt ska tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas:

1. utmärkning av naturreseptet
2. uppsättning och underhåll av informationstavla
3. anläggande och underhåll av strövstig och fågeltorn
4. borttagande av igenväxningsvegetation
5. fräsning av tuvor
6. bete inklusive erforderlig stängsling
7. slåtter
8. bränning
9. rensning av diken

10. anläggning av låg tröskel (som inte ska hindra passage av fisk eller andra vattenlevande arter) vid utloppet, efter utredning, i syfte att behålla sjöytan vid lågvatten
11. bekämpning av invasiva och/eller främmande arter så länge det inte påverkar syftet och/eller andra arter negativt
12. genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive uppföljning av bevarandemål

C. ORDNINGSFÖRESKRIFTER ENLIGT 7 KAP. 30 § MB OM RÄTTEN ATT FÄRDAS OCH VISTAS INOM NATURRESERVATET SAMT OM ORDNINGEN I ÖVRIGT INOM NATURRESERVATET

Inom naturreservatet är det förbjudet att

1. beträda området 1 mars – 31 augusti, undantag gäller markerade strövstigar och fågeltorn
2. elda

Föreskrifterna under A och C ovan ska inte utgöra hinder för förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att utföra de åtgärder som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet och som framgår av föreskrifterna under B ovan. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för normalt underhåll av befintliga ledningar med ledningsgator.

Från föreskrifterna undantas åtgärder för vetenskaplig undersökning eller motsvarande för vilka tillstånd erhållits av Länsstyrelsen.

Upplysning

Länsstyrelsen vill erinra om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än naturreservatsföreskrifterna gäller eller kan komma att gälla för området.

Uppgifter om naturreservatet

ADMINISTRATIVA DATA

Namn	Hyllingen
NVR-id	2001385
Areal	45 hektar (ha) varav vatten 6,6 ha
Beslut om Natura 2000	Ja (SE 0310376)
Kommun	Aneby
Socken	Marbäck och Bredestad
Lägesbeskrivning	Strax söder om sjön Ralången och 2 km nordost om Aneby tätort
Fastigheter	Del av Södra Jularp 1:17, Äng 1:1, Fanholmen 1:1, Katrineholm 1:1
Fastighetsägarkategori	Enskilda
Gräns	Enligt karta, bilaga 1.
Förvaltare	Länsstyrelsen i Jönköpings län

BESKRIVNING AV OMRÅDET

Bredestadsdalen, där sjön Hyllingen ligger, verkar tillsammans med den intilliggande sjön Ralången som ledlinje för flyttfåglar. Detta gör att ett stort antal arter rastar årligen vid sjön och på de översvämmande markerna kring reservatet. Svanar, gäss, änder och vadare sätter prägel på markerna under vår och höst. Under sommaren fiskar fiskgjuse och häger vid Hyllingen, och arter som storspov, årtå, sothöna, kornknarr och småfläckig sumphöna kan häcka i området. Dubbelbeckasin noteras ofta under sensommaren.

Under de senaste åren har uter återkommande observerats i området.

Tillrinningen av näringsrikt vatten från odlade marker i Bredestadsdalen och Svartån gynnar en frodig växtlighet i och omkring sjön. Bladvass bildar sammanhängande bestånd i södra delen av sjön, i övrigt täcks den till stora delar av säv, sjöfräken och näckrosor.

Bakgrund

Naturreseptatet Hyllingen beslutades den 30 oktober 1968. Det har inte funnits någon skötselplan för naturreseptatet och under 2018 har Länsstyrelsen arbetat med att ta fram ett förslag till skötselplan. I samband med det har det också framkommit ett behov av att komplettera syfte och skäl samt förtydliga föreskrifter för sakägare och allmänhet samt om vad sakägare ska tåla vid förvaltningen av naturreseptatet.

Samråd enligt 25 och 26 §§ förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. har skett med Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten som inte har haft något att erinra mot förslaget.

Förslag till nytt beslut och skötselplan skickades på remiss den 29 maj 2020 till Aneby kommun, Skogsstyrelsens distrikt Jönköping, Aneby Ornitologiska klubb, Naturskyddsföreningen i Tranås, Hembygdshöreningarna i Marbäck och Bredestad och Friluftshämjandet Region Öst. Samtidigt förelades samtliga sakägare att inkomma med yttrande.

Yttranden har inkommit från Skogsstyrelsens distrikt Jönköping, Aneby Ornitologiska klubb, E.ON Elnät Sverige AB och en markägare. Skogsstyrelsen och Aneby Ornitologiska klubb är positiva till förslaget. Ornitologiska klubben har framfört synpunkter på skötselplanen efterlyser att skötselåtgärder ska preciseras vad gäller metoder, tidpunkt när de ska utföras och med vilka intervall som löpande skötselåtgärder ska göras. Skötselplanen har kompletterats med sådana uppgifter där Länsstyrelsen bedömer att det är relevant. Skötselplanen ska styra förvaltningen av naturreseptatet med tydliga bevarandemål samtidigt som den inte ska vara alltför detaljerad när det handlar om till exempel vilka metoder som ska användas. E.ON har framfört att de behöver kunna underhåll befintliga ledningar och ledningsgator. Det finns undantag i föreskrifterna för normalt

underhåll av befintliga ledningar och ledningsgator. Markägaren har påtalat att det finns en bro i naturreservatet som behöver kunna underhållas och att de tar första vallskörden i början av juni och vill kunna fortsätta med det. Föreskrift A7 har kompletterats med ett undantag för underhåll av befintlig bro. I skötselplanen står det att vallen inte bör slås innan 15 juli för att främja fågellivet. För att gynna fågellivet är det önskvärt att vallen slås först efter 15 juli men då det ska fungera att genomföra slåttern så är det inget krav att det ska ske efter 15 juli utan det får hanteras i samråd mellan markägare/arrendator och reservatsförvaltaren.

Motivering

BESTÄMMELSER

Enligt 7 kap. 4 § MB får ett mark- eller vattenområde av länsstyrelsen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat.

Enligt 7 kap. 5 § MB ska i ett beslut om att bilda naturreservat skälen för beslutet anges. I beslutet ska också anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet, såsom förbud mot bebyggelse, uppförande av stängsel, upplag, schaktning, täkt, uppodling, dikning, plantering, avverkning, jakt, fiske och användning av bekämpningsmedel. En inskränkning får innebära att tillträde till området förbjuds under hela eller delar av året.

I 7 kap. 6 § MB anges att om det behövs för att tillgodose syftet med ett naturreservat, får länsstyrelsen förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla sådana intrång som att det inom området

1. anläggs vägar, parkeringsplatser, vandringsleder, raststugor, tältplatser, badplatser, sanitära inrättningar eller liknande anordningar,
2. bereds tillträde till mark för allmänheten där allmänheten annars inte har rätt att vistas,
3. utförs gallring, röjning, slåtter, plantering, betesdrift, avspärning eller liknande åtgärder, eller
4. genomförs undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

I 7 kap. 25 § MB anges att vid prövning av frågor om skydd av områden enligt detta kapitel ska hänsyn tas även till enskilda intressen. En inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten som grundas på skyddsbestämmelse i kapitlet får därför inte gå längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

I 7 kap. 30 § MB stadgas att föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom ett område som skyddas enligt detta kapitel och om ordningen i övrigt inom området får meddelas av regeringen eller den myndighet som

regeringen bestämmer, om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet. Föreskrifterna ska gälla omedelbart, även om de överklagas.

I 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. anges bl.a. att länsstyrelsen ansvarar i länet för områdesskyddet.

Enligt 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ska länsstyrelsen fastställa en skötselplan för ett naturreservats långsiktiga vård. En skötselplan ska ingå i varje beslut om bildande av ett naturreservat.

Länsstyrelsen får, enligt 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., meddela föreskrifter enligt 7 kap. 30 § MB.

Av 2 kap. 6 § MB framgår att för en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde ska det väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Bestämmelserna i 3 och 4 kap. ska, bl.a. vid prövning av frågor enligt 7 kap., tillämpas endast i de fall som gäller ändrad användning av mark- eller vattenområden.

Enligt 5 § förordning (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden m.m. ska den myndighet, som ska tillämpa bestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken i ett ärende, i beslutet ange om den prövade anläggningen, verksamheten eller åtgärden går att förena med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med den för området gällande regionplanen eller kommunala översiktsplanen.

BEDÖMNING

Länsstyrelsen arbetar med genomförande av, de av riksdagen beslutade, miljömålen. Beslutet om komplettering av syfte och skäl och förtydligande av föreskrifter för Hyllingen bidrar till att miljö kvalitetsmålen ”Ett rikt växt och djurliv”, ”Myllrande våtmarker” och ”Levande sjöar och vattendrag” kan uppfyllas.

Svartån och Noån, som inkluderar själva sjön Hyllingen, är av riksintresse för naturvård (NRO06002) enligt MB 3 kap. 6 §. Riksintresset baseras bland annat på områdets betydelse för fågellivet och utter samt landskapsbilden med ett kuperat odlingslandskap. Naturreservatet berörs också av riksintresse för kulturmiljövård (F 81) enligt MB 3 kap. 6 §, Stjärneborgs slottsbyggnad och Herrestad säteri. Hyllingen är sedan år 1998 ett Natura 2000-område enligt Fågeldirektivet.

Skyddet av naturvärdena i Hyllingen stärks genom tydligare syfte, skäl och föreskrifter enligt 7 kap. 4, 5 och 6 §§ MB jämfört med tidigare beslut.

Grunden för det tidigare beslutet var ”områdets betydelse för kännedom om landets natur”. I beskrivningen anges att Hyllingen är av betydelse för flyttande och häckande fåglar. Syftet i 1968 år beslut bedöms som alltför opreciserat. I det nya beslutet blir det tydligare att syftet med områdesskyddet är att bevara och vårda en slättsjö med betydelse för

flyttande och häckande fåglar. Länsstyrelsen anser att det är motiverat med ett nytt syfte om friluftsliv enligt 7 kap. 4–5 §§ MB för att förtydliga områdets värde för besökare men också att ange att syftet om friluftslivet är underordnat syftet om att bevara naturvärdena. Syftet har också utökats så att bevarandet även omfattar förekommande Natura 2000-arter i gynnsamt tillstånd. Detta i enlighet med Fågeldirektivet samt 16 och 19 §§ i FOM. Syftet har även kompletterats med förvaltningsinriktning.

Beslutet har kompletterats med föreskrifter enligt 7 kap. 6 § MB om vad ägare och innehavare av särskild rätt ska tåla vid skötseln av naturreservatet. Föreskrifterna enligt 7 kap. 6 § MB är ett tydliggörande av vad som ansetts gälla enligt tidigare beslut utan att ha fastställts i föreskrifter.

Det äldre beslutet har en helt annan utformning där föreskrifter riktade mot sakägare och allmänhet blandas. Genom att komplettera syfte och skäl och förtydliga föreskrifter, som ersätter det äldre beslutet från 1968 i dessa delar, tydliggörs områdets syfte, skäl och vilka föreskrifter som gäller.

Beslutet innebär i praktiken inte att någon del av naturreservatet Hyllingen som beslutats av Länsstyrelsen den 30 oktober 1968 upphävs, att grunden för naturreservatet inskränks eller att några föreskrifter för naturreservatet permanent upphävs enligt 7 kap. 7 § MB.

Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § MB har ändrats och perioden för tillträdesförbud har kortats ner till 1 mars - 31 augusti jämfört med tidigare då perioden för tillträdesförbud var 1 mars – 15 november. De fågelarter som utgör skälen för beslutet beräknas vara klara med sin häckning den 31 augusti och det är då omotiverat att tillträdesförbudet sträcker sig ända till 15 november.

Föreskrifterna är anpassade till naturreservatets syften och värden. De är främst avsedda att bevara en slättsjö lämplig för flyttande och häckande fåglar. Länsstyrelsen har enligt 7 kap. 25 § MB avvägt föreskrifterna för området mot sakägares intresse och bedömer att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Beslutet är förenlig med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. MB och med den för området gällande översiktsplanen.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att de föreslagna ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § MB innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

För att uppnå naturreservatets syften fastställs en skötselplan

Information

Beslutet kungörs i länets författningssamling samt i berörda dagstidningar. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § MB träder i kraft den 3 december 2021 och de gäller omedelbart även om de överklagas. Kungörelsen införs i Smt-gruppen den 11 november 2021 och Tranås Posten den 10 november 2021, vilket innebär att ett eventuellt överklagande ska ha inkommit till Länsstyrelsen senast den 2 december 2021.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Johan Löwenadler Davidsson med naturvårdshandläggare Helena Uhlén som föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Gustav Enander och enhetschef Ingrid Camper medverkat.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

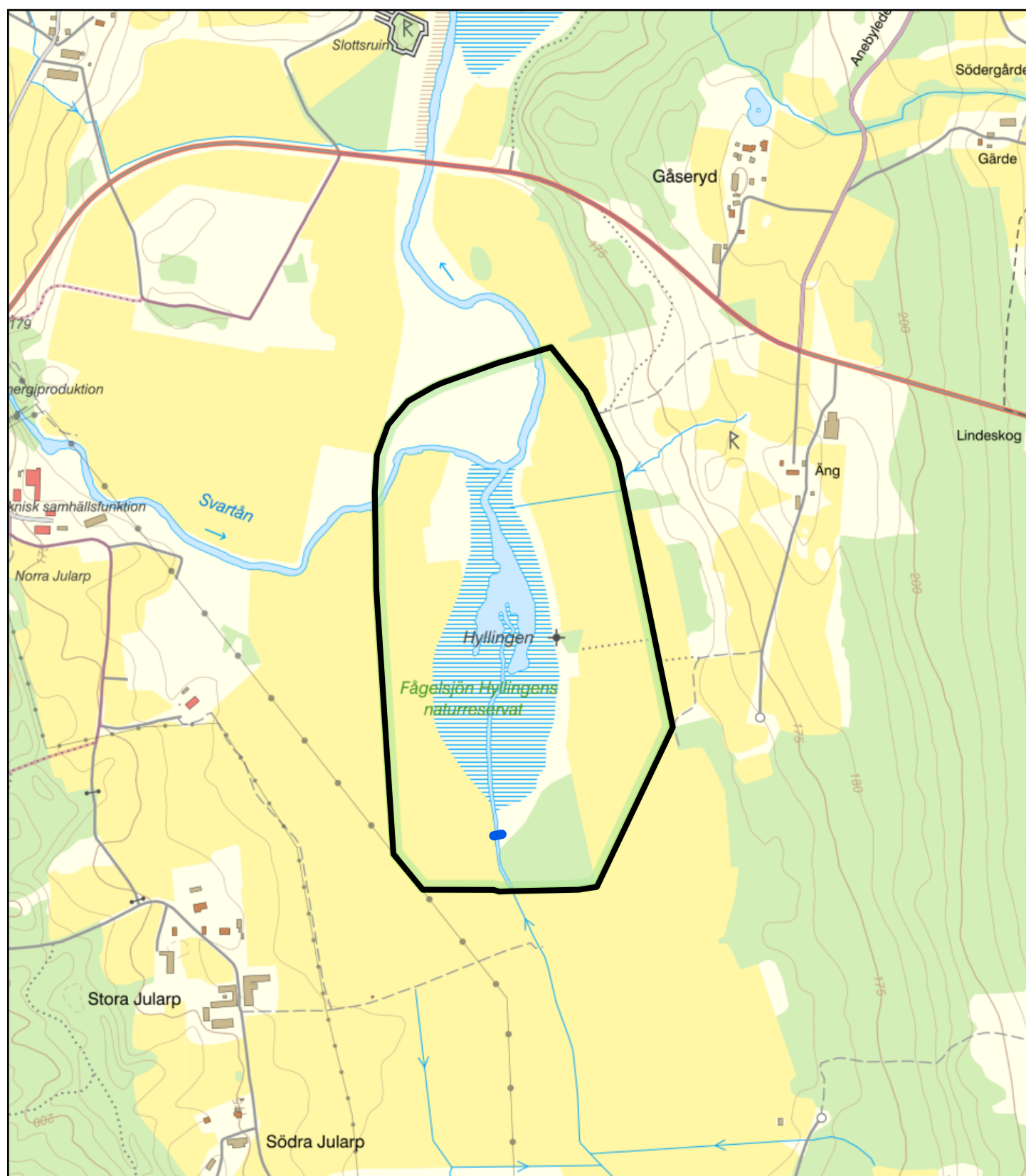
Bilagor

1. Beslutslista
2. Skötselplan med bilagor
3. Sakägarförteckning
4. Överklagandehänvisning regeringen
5. Sändlista

Naturresevat Hyllingen

Bilag 1

Tillhör Länsstyrelsens beslut
2021-11-02, dnr 511-6818-2018

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Länsstyrelsen Jönköping

 Gräns Hyllingen
 Bro

Skala 1:10 000

